

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2023

Föreningen Kulturarv Djurhamn

Föreningen bildades den 16 september 2018. Vårt övergripande mål är att förmedla kunskap om vår marina historia från 1500- och 1600-tal. Med Djurhamn menar vi det historiska området Skepparön, Djurö, Vindö, Skarpö, Barnvik och Stavsnäs, Hölö samt småöarna däromkring.

Våra två huvudinriktningar:

- **Marinhistoria 1500-1600 tal med lokal förankring**
- **Östersjön i centrum, klimatförändring och status**

Långsiktigt är vår ambition att öka den allmänna kunskapen om vårt kulturarv i ett marinhistoriskt perspektiv och att bidra till ett renare Östersjöhav. Vi strävar även efter att knyta kontakter med skärgårdskommuner på östkusten samt kommuner i Estlands och Ålands skärgårdar som delar vår maritima historia från stormaktstiden.

Vi gör detta bland annat genom att bedriva:

- Programverksamhet, marina event och aktiviteter.
- Projektverksamhet.
- Kontinuerlig kommunikation med våra medlemmar, fast/ fritidsboende och det lokala näringslivet och därigenom stimulera besöksnäringen lokalt.
- Delta i den lokala debatten och söka samarbeten med andra föreningar och organisationer i kommunen.

Styrelse och övriga funktionärer

Styrelse för perioden 1/1 till föreningsstämman 19/3 2023:

August Boj, ordförande

Gunn Johansson, vice ordförande

Janurban Modigh, sekreterare och webbansvarig

Kerstin Olesen, ekonomiansvarig

Maria Bergström, ledamot

Monica Bergquist, ledamot

Pontus Brolin, ledamot

Carin Mogerud, ledamot

Anne Lindholm, ledamot

Anders Mannesten, ledamot

Styrelse för perioden 19/3 till 31/12 2023

Anne Lindholm, ordförande
Anders Mannesten, vice ordförande
Maria Bergström, sekreterare
Kerstin Olesen, ekonomiansvarig
Janurban Modigh, webbansvarig
Gunn Johansson, ledamot
Monica Bergquist, ledamot
Pontus Brolin, ledamot
Carin Mogerud, ledamot
Eva Lundin, ledamot, avgick i juni 2023

Revisorer:

Maria Almgren
Åsa Nemvill

Valberedning:

Ann-Charlotte Modigh, sammankallande
Maria Jesus Löfstrand
Inger Mannesten

Årsmöte

Årsmötet hölls den 11 mars 2023 med 12 närvarande, 11 medlemmar varav 11 var röstberättigande.

Styrelsemöten

Styrelsen har under verksamhetsåret 2023 haft 11 protokollförda styrelsemöten inklusive det konstituerande styrelsemötet: 15/1, 19/2, 19/3 konstituerande + styrelsemöte, 23/4, 21/5, 18/6, 27/8, 1/10, 19/11 och 18/12.

Förändringsarbete

Styrelsen hade en Workshop, heldag i oktober för att fastställa våra huvudinriktningar och utveckla dessa för att få en gemensam vision/rutt framåt för styrelsens arbete. Målet är att vara överens om huvudpunkterna. Det blev en lyckad dag med många bra idéer för att nå målet.

Medlemmar

Föreningen hade vid årsskiftet 2023/2024; 53 betalande privatpersoner, en minskning med 14 medlemmar jmf med 67 medlemmar vid årsskiftet 2022/2023, därutöver en företagsmedlem.

Medlemskap i

Föreningen är medlemmar i följande verksamheter:

- Bygdegårdarnas Riksförbund/Stockholms Bygdegårdsdistrikt
- Sveriges Hembygdsförbund/Stockholms Hembygdsförbund
- Föreningen Djurö Kulturhus
- Mötesplats Stavsnäs

Aktieägare i

- Baltic Sea AB/Expedition Rädda Östersjön

VERKSAMHET

Hemsida och Facebook

Föreningens två hemsidor är djurhamn.eu och djurhamnsrodden.se

Föreningen äger domänerna:

- djurhamn.eu
- kulturarvdjuhamn.se
- djurhamnsrodden.se
- vasakungarnasdjurhamn.se

Facebook-sidan används i första hand till att informera om aktiviteter som föreningen genomför.

Genomförda program och aktiviteter 2022

Datum		Aktivitet	Antal deltagare
5/2		Bokrelease av Helena Bruun Nysteds bok <i>Kusten runt Hamnskogen Eriksberg</i> . Samarbete mellan Helena, vår förening och Djurö Byalag.	17
19/3		Föreningsstämma	13
31/3		Styrelsebesök på Livrustkammaren med information av museichefen om svärdstyper från 1500 och 1600-tal.	7
14/4		Ateljébesök i Janne Hanssons smedja inför att Janne ska ta fram en smidd kopia av Djurhamnssvärdet. 15 deltagare.	15
28/4		Författardialog av Emma Hamberg med efterföljande middag i Djurö Kulturhus.	25
28/4		Premiär för audioguidningen <i>Vägen till Marinmuseum Djurhamn mellan Vita Grindarna och Djurö Kyrka</i> och som berättar om hur barnen Öjvind och Tova upplever sin vardag under stormaktstiden.	Ca 20 besökare

7/5		Marin bakluckeloppis på Djurhamns marknadsplats, samarbete med Djurö Båtsällskap.	Ca 30 besökare
3-5/6		Svenska flottans 500-årsjubileum i Galärparken. Vi deltog båda dagarna med bemannat fält-tält samt de båda Djurhamns-svärdskopiorna.	Ca 250 besökare
11/6		Invigning av Havet som omger oss.	Ca 75 besökare
16-17/7		Rullande Bygdegård, Barnaktiviteter i och utanför Djurö Kulturhus.	Ca 50
13-14/8		Östersjödagarna i Vinterhamn med Briggen Tre Kronor och Expedition Rädda Östersjön.	Ca 250 besökare
21/8		Avslutning med Havet som omger oss på Vita grindarna.	Ca 40 besökare
3/11		Föredrag av arkeolog Martin Rundkvist i Djurö Kulturhus.	40
26/11		Medverkan i Ö-teaterns information om föreställningen Gustav Vasa och Djurhamnssvärdet.	Ca 20 besökare

Genomförda program och aktiviteter 2023

Datum		Aktivitet	Antal deltagare
11/3		Föreningsstämma	11
15/4		Marinarkeologiskt föredrag av Jonas Wiklund	37
8+9/7		Medverkan i Ö-teaterns föreställning Gustav Vasa och Djurhamnssvärdet	Fler än 100
23/9		Civilingenjör Beng-Olof Englund berättar om hur det går till att skriva ut ett 92 cm långt svärd med 3D-teknik	10
28/10		Vice ordförande Anders Mannesten håller ett föredrag om Östersjöns mående	25
9/12		Katarina Schoerner Carr berättar i Djurö kyrka om Djurhamn under 300 år	25

Projektverksamhet

FÖRENINGEN KULTURARV DJURHAMN

mobil 070-772 12 21 - www.djurhamn.eu - info@djurhamn.eu - Facebook Kulturarv Djurhamn

org nr 802519-3924 - bg 631-5600 - swish 123 306 89 39

1. Projektet tält & skådespel

Samarbetet med Ö-teatern fortsatte från år 2021 då fält-tältet stod färdigt och invigdes den 12/6–21.

År 2022 övergick samarbetet med Ö-teatern till samverkan om bygdespelet Gustav Vasa och Djurhamnssvärdet. Intensiva repetitioner pågick hela våren och föreställningen uppfördes under två dagar i juli. Bland skådespelarna fanns medlemmar och styrelseledamöter i Kulturarv Djurhamn. Föreställningen finns filmad att se på Youtube.

2. Projektet Djurhamnssvärdet

Projektet har resulterat i:

En kopia av svärdet som det ser ut idag där det finns i Historiska museets klimatkammare. Detta har blivit möjligt genom att Historiska Museet genomförde ett pilotprojekt med 3D-scanning och erbjöd oss utan kostnad en digital kopia av svärdet på ett USB-minne. Genom Tekniska Museets Volontärförening fick vi kontakt med Bengt-Olof Englund som åtog sig att i sin privata verkstad printa ut svärdet i tre delar och sammanfoga det. En plastmonter införskaffades som ett utmärkt skydd för svärdet tack vare New East Company sponsring. Bengt-Olof Englund kom till Djurö och berättade om detta den 23 september 2023. Han berättade hur han fick det högt värderade USB-minnet sig tillsänt och kunde sätta i gång. Därefter hur det visade sig omöjligt att skriva ut svärdskopian i ett stycke och att det därför fick ske i tre delar. Publiken var full av frågor och på plats kunde man också inspektera dels den 3D-kopierade kopian, dels replikan som tillverkats av smeden Janne Hansson i Fagerdala.

- En replika av svärdet som det kan ha sett ut då det användes i början av 1500-talet. Detta blev möjligt genom samverkan med konstsmeden Janne Hansson på Fagerdala och ett bidrag på 15,000 kr från Stockholms läns Bygdegårdsdistrikt. Janne genomförde en tidsödande och ett noggrant studium av adelssvärd från 1500-talet som resulterade i en mycket fin kopia av Djurhamnssvärdet.

Såväl den smidda replikan som den 3D-skannade kopian av svärdet presenterades för första gången i vårt fälttält vid Flottans 500-årsjubileums i Galärparken i juni 2022. I tältet berättade vi om vår förening, svärdet och vår övriga verksamhet genom tre nyproducerade roll-ups. Vidare presenterade vi allt vårt informationsmaterial om Djurhamns maritima historia, böcker, skrifter, broschyrer och foldrar. En särskilt uppskattad besökare var svenska Marinens chef, konteramiral Ewa Skoog Haslum.

3. Projektet Vägen till Marinmuseum Djurhamn, inom ramen för Stockholms läns Hembygdsförbunds projekt Kulturarvet som besöksmål

År 2022 inleddes med att slutföra den utbildning för arbetsgruppen som Graffman AB genomfört på uppdrag av Stockholms Hembygdsförbund. Utbildningen hade som övergripande mål att vår verksamhet tydligare ska bli en del av besöksnäringen. Detta genom att kunna erbjuda en unik upplevelse för besökare som profilerar vår bygd och som på sikt kan ge intäkter. Arbetet inriktades tidigt på audioguidning med digitala punkter utmed en slinga där besökaren får ta del av en historisk berättelse.

Genom ett så kallat återstartsbidrag från Stockholms läns Bygdegårdsdistrikt med 15 tkr kunde vi anlita författaren Daniel Martinez att skriva karaktärsberättelser om hur barnen Öjvind och Tova upplever livet kring kyrkan och hamnen under stormaktstiden. Daniel har också läst in sina texter för den audioguidning som tagits fram.

4. Projektet Djurhamnsrodden

Intresset för projektet har varit stort efter att planerna offentliggjordes och inleddes med en Träningskamp 2021. Intresset om fortsatt samverkan kvarstår från Sjövarnsskåren Stockholm och Stockholms Sjövarnsförening. Även Djurönäset visade intresse inför sommaren 2022 och ett datum den 30/7–22 fastställdes för genomförande. Tyvärr kunde Sjövarnsskåren Stockholm inte erbjuda sina 10-huggare då och Djurönäset kunde inte ändra datum. Projektet kunde därigenom inte genomföras. Vi hoppas att kunna genomföra Djurhamnsrodden under år 2024 eller 2025.

5. Projektet Sjöhistoriska stigarna

Vi vill gärna tillsammans med lokala föreningar, Värmdö Kommun och församlingen utveckla sevärldhetens Sjöhistoriska stigens tre upp skyltade promenadslingor på Kyrkudden vid Djurö Kyrka, Erikbergsskogen och Klockarudden.

6. Projektet Samverkan Djurö och Ormsö i Estlands skärgård

Föreningen har inskrivet i sina stadgar ”att samverka med aktörer med intresse för Stormaktstidens Sverige med fokus på Estlands skärgård och Djurö, Möja och Nämdö församling vill återknyta kontakten med Ormsö som vänförsamling efter tidigare nära samverkan på 1990-talet. Under 2023 har föreningens ledamot August Boj som håller i projektet haft möten med representanter för Estlandssvenskarnas Kulturförening, Ormsö Hembygdsförening, Djurö, Möja och Nämdö församling, Skärgårdsmuseet i Stavsnäs, Djurö Byalag, Ö-teatern på Djurö, Djurö spelmän vilka beslöt att starta ett gemensamt Ormsöprojekt.

Kulturav Djurhamn koncentrerar sig på: Klimat och miljö med inriktning på Östersjön, Marin gemensam historia från 1500 och 1600 tal samt Estlandssvenska period mellan 1561–1719.

Församlingen koncentrerar sig på: Konfirmandutbyte, kör- och musiksamverkan samt gravvårdsinventeringar.

7. Projektet Östersjöns utsatta läge

Den 28 oktober 2023 arrangerades ett föredrag om Östersjöns utsatta läge i Djurö skolas matsal. Det samlades 25 förväntansfulla personer och det bjöds på fika med hembakt.

Föreningens vice ordförande Anders Mannesten hade äran att genomföra föreläsningen. Hans utgångspunkt för föredraget var att etablera läget för Östersjön i dag och sen relatera vår situation till den pågående klimatförändringen. Det var en lite ny twist för honom som tidigare koncentrerat sig mer direkt på Östersjöns biotop och vad vi kan göra i vår närmiljö.

Anders har arbetat med dessa frågor i många år och har på senare tid mer studerat även det globala sammanhanget och ville försöka sammanföra dessa två perspektiv till en mer holistisk syn.

Kan vi förstå det stora sammanhanget kanske vi lättare kan göra nytta i det lokala arbetet, det är i alla fall Anders fasta övertygelse. Föreläsningen blev uppskattad och ska, i utvecklad form, upprepas under våren 2024.

Hur har det gått ekonomiskt för föreningen? Se Resultat och Balansräkningen

Styrelsen föreslår följande disposition:

Resultatdisposition för år 2023

Ingående balans	9 741,43
Årets resultat	- 7 951,36
<u>Utgående balans</u>	<u>1 790,07</u>
Balanseras i ny räkning	1 790,07